

خبرها

از بحران آب جلوگیری کنید

روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب شهر تهران : به آگاهی شهروندان محترم (شمیرانات، تهران و ری) می‌رساند با توجه به اینکه تهران گرم‌ترین روزهای چند سال اخیر خود را طی می‌کند و به دنبال افزایش کم‌سابقه دما مصرف آب نیز به شدت افزایش پیدا کرده است؛ ضروری است که همه همشه‌ریان گرمای در رابطه با جلوگیری از بروز بحران احتمالی کمبود آب و فشار بیش از حد به تأسیسات و شبکه‌های آبرسانی به تهران که سرمایه مردم می‌باشد الگوی مصرف را رعایت و نسبت به صرفه جویی این ماده حیاتی تمام تلاش و دقت خود را به کار گیرند. یادآور می‌شود اگر روند مصرف به همین ترتیب ادامه یابد، تأسیسات آب تهران، در روزهای آتی جوابگوی این حجم بالای مصرف نخواهد بود و جریان آبرسانی به شهروندان با مشکلات جدی مواجه خواهد شد.

کاهش شکایات تغییر کاربری اراضی

شرق : سیدحسین محسنی رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران روز گذشته در جمع خبرنگاران حاضر شد. او بعد از ارائه گزارشی از وضع موجود به پرسش‌های خبرنگاران حاضر پاسخ داد. محسنی در پاسخ به پرسش شرق درباره «روند تولید محصولاتی که با آب فاضلاب تولید می‌شوند» گفت : «امسال تولیداتی که با آب فاضلاب آبیاری می‌شوند به حدود ۵۰ درصد رسیده است. سال گذشته به هنگام پرداخت خسارت به تولیدکنندگان سبزی و صیفی خسارتی به تولیدکنندگانی که از آب فاضلاب استفاده کرده بودند پرداخت نشد. این موضوع باعث شد خسارت زیادی به این گروه وارد شود.» او در ادامه درباره چاه‌های که با آب فاضلاب مخلوط شده‌اند، گفت : «تمام چاه‌هایی که با آب فاضلاب مخلوط شده است از دید ما جزء فاضلاب به حساب می‌آید و محصولاتی که با این آب‌ها مشرب می‌شوند در آمار ما قرار نمی‌گیرند. ما ادامه داد: «برای جلوگیری از ورود فاضلاب به چاه‌های آب به شهرداری نسبت به جلوگیری از ورود فاضلاب به چاه‌های آب اقدام کند. رشد تغییر کاربری اراضی موضوعی بود که یکی از خبرنگاران مطرح کرد و در مقابل محسنی گفت: «در سال جاری تعداد شکایت‌های استان تهران در حدود ۱۸۰ هکتار است که این رقم نسبت به سال گذشته کمتر نشده است. در ضمن مجلس طرح «یک‌فوریتی اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی» را تصویب کرده و امیدوار نی‌م هستیم با تصویب نهایی و همراهی قوه قضائیه مشکلات موجود در راه حفظ کاربری اراضی برطرف شود.

■ امسال تولیدکنندگان مشکل نقدینگی ندارند

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران در گزارش خود اعلام کرد: در سال جاری بیش از ۹/۵ میلیارد تومان اعتبار از محل اعتبارات ملی دارای به گسترش بخش صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی استان تهران اختصاص یافت. محسنی افزود: هم‌اکنون ۲۳۸ واحد صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی در استان تهران فعال است که ظرفیتی معادل یک میلیون و ۴۸۲ هزار تن انواع محصول کشاورزی را شامل می‌شود. وی با اشاره به

نخستین کنفرانس مطبوعاتی محمود خسروی این بار در کسوت مدیرعامل سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی در شرایطی برگزار می‌شود که نقش سازمان متبوعش این روزها بیش از گذشته پررنگ شده است. چه از یک سو برکناری و دستگیری مدیرعامل پیشین این سازمان و از دیگر سو وظایفی که اکنون با روی کارآمدن مدیرعامل جدید قرار است ایفا شود؛ وظایفی که حتی پس از تصویب اساسنامه این سازمان در حاشیه مانده است. محمود خسروی دیروز در مقابل خبرنگاران رسانه‌ها اعلام کرد که قصد دارد به زودی اقدامات جدیدی را در این سازمان انجام دهد. اقداماتی که هم قانونی باشد و هم تأثیرگذار. به همین دلیل نقطه تفل سخنان او با سئوالات پیاپی خبرنگاران حاضر در جلسه بر موضوعاتی چون شرکت تالیا، اپراتورهای کیش و اصفهان و اپراتور سوم که قرار است ظرف دو سال آینده به مجموعه مخابراتی کشور اضافه شود، متمرکز می‌شود. خسروی گفت: مرکز تحقیقات مخابرات به سفارش سازمان مقررات و ارتباطات رادیویی کار مطالعاتی مربوط به ورود اپراتور سوم تلفن همراه را آغاز کرده و پس از مشخص شدن استراتژی کلی برای این موضوع امور اجرایی مربوط به برگزاری مناقصه و اعلای پروانه به اپراتور سوم در شهریور ۷۸ آغاز خواهد شد. به گفته وی اپراتور سوم در صورتی وارد شبکه مخابراتی کشور می‌شود که استراتژی مشخصی برای افزایش تعداد اپراتورها مشخص شده باشد. معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با تشریح آخرین وضعیت شرکت ایران‌سل (اپراتور دوم تلفن همراه) گفت با روندی که پیش می‌رود گزارش دوم عملکرد فعالیت‌های سه‌ماهه ایران‌سل نشان می‌دهد آنها نمی‌توانند در موعد مقرر یعنی تا شهریور سال جاری سیم‌کارت‌های خود را ارائه کنند؛ این درحالی است که عنوان می‌کنند سیم‌کارت‌های آنها شهریورماه آماده است. به گفته وی هرگونه تأخیر در روند واگذاری تلفن‌های همراه شرکت ایران‌سل برابر با مقررات و قرارداد بسته شده منجر به اخذ جریمه از سوی شرکت مخابرات خواهد شد. او فرانس را یکی از پنج شرط مشخص شده در پروانه اپراتور دوم عنوان کرد و افزود: چهار شرط دیگری که برای فعالیت ایران‌سل در پروانه این شرکت مشخص شده، به اتمام رسیده است. خسروی یادآور شد بانند ۱۸۰۰ در اسفندماه سال گذشته بدون هیچ‌گونه تداخل به این شرکت تحویل داده شده. مذاکراتی در جریان است که باند فرانکسی در تهران پاکسازی و تحویل شود. معاون وزیر ارتباطات تأکید کرد تا دو ماه اگر شبکه در تهران و شهرستان‌ها دچار مشکل شود موظف به پاکسازی آن هستیم اما تا به امروز هم هیچ‌گونه تداخل در باند فرانکسی به ما گزارش نشده به همین دلیل شرکت ایران‌سل دیگر هیچ‌گونه بهانه‌ای برای ارائه‌نکردن سیم‌کارت‌های خود در موعد مقرر یعنی شهریور امسال ندارد. خسروی درحالی بر اولتیماتوم سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی تأکید می‌کرد که مسئولان اپراتور دوم از واگذاری سیم‌کارت‌ها در موعد مقرر خبر می‌دهند اما به نظر

ادامه از صفحه ۱۱

■ **خب حالا وقتی بخش خصوصی از حساب ذخیره وام می‌گیرد، دولت در حد بررسی توجیه فنی و اقتصادی کار را دنبال می‌کند یا اینکه تا پایان کار هم بر آن نظارت وجود دارد. اگر این نظارت وجود دارد طرح‌هایی که از حساب ذخیره وام گرفته‌اند تا به حال به کجا رسیده‌اند؟**
وزارت صنایع و معادن در رابطه با وام‌گیرندگان از حساب ذخیره ارزی سه کار را انجام می‌دهد. از جمله اول اولویت کالاهای مورد نظرش که برای تولید شود را اعلام می‌کند تا متقاضی بداند که از نظر ما کالایی که می‌خواهد تولید کند، اولویت دارد یا نه؟ و اگر اولویت نداشته باشد، توصیه نمی‌کنیم. البته ممنوع هم نکردیم اما به سرمایه‌گذار توصیه می‌کنیم که برای تولید کالاهایی که اولویت ندارد از تسهیلات حساب استفاده نکند. مرحله دوم این است که توجیه فنی و اقتصادی طرح که توسط یک مشاور ذی صلاح تهیه شده باشد را کارشناسان وزارت صنایع مورد بررسی قرار می‌دهند و چنانچه تأیید شد که طرح دارای توجیه فنی و اقتصادی است آن موقع جهت استفاده از تسهیلات با بانک فرستاده می‌شود. بانک هم مجدداً طبق وظایفی که دارد موظف است توجیه فنی و اقتصادی را مورد بررسی دوباره قرار دهد و آن موقع است که این تسهیلات در اختیار متقاضی قرار می‌گیرد. پس از گرفتن تسهیلات هم در وزارت صنایع دفتر نظارت داریم. این دفتر طرح‌هایی را که بالای ۱۰ میلیون دلار از تسهیلات استفاده کرده‌اند از طریق ستاد بخش صنعت و معدن سه ماه یک‌بار مورد بررسی قرار می‌دهد. هم از لحاظ بررسی آماری و هم از لحاظ مبدائی این کار را انجام می‌دهد و سعی می‌کند تا کمک خود آن صنعت مشکلات حل شود و طرح‌هایی هم که زیر ۱۰ میلیون دلار تسهیلات گرفته‌اند از طریق سازمان صنایع و معادن استان‌ها مورد بررسی و نظارت قرار می‌گیرند. ما در حال حاضر ۴۶۷ طرح بزرگ داریم که از محل حساب ذخیره تسهیلات گرفته‌اند و مسئول بنگاه‌های کوچک زودبازده مورد توجه را به‌طور کلی این طرح‌ها است. اما خطری که در اینجا متوجه است، این است که اگر نتوانیم طرح‌های ذکر شده را راه‌اندازی کنیم کاربری سرمایه این طرح‌ها منفی خواهد شد. ■ **حاجزاه‌بدهید از نقطه بالاتر شروع کنیم، به نظر شما اصلی‌ترین مشکل بخش صنعت در ایران چیست؟**

در بخش صنعت بحث تولید و سرمایه‌گذاری را داریم که باید آنها را از هم جدا کنیم. اگرچه تولید خود علامت موثر و پیام‌های خوب یا بدی برای سرمایه‌گذاری می‌تواند داشته باشد در بخش تولید ما بایستی سعی کنیم بحث رقابت‌پذیری محصولات را افزایش دهیم. اگرچه در زمینه‌هایی از بخش‌های صنعت ما توانسته‌ایم در عرصه رقابت‌پذیری کارهای خوبی را انجام دهیم مثل صنایع غذایی البته به خاطر این است که صنایع غذایی عمدتاً به وسیله بخش خصوصی اداره می‌شود و به همین دلیل رقابت‌پذیری شکل گرفته و در بازار خارجی هم صادرات صنایع غذایی قسمت عمده‌ای از صادرات صنعتی ما را شکل می‌دهد. در سایر بخش‌ها هم ما بایستی رقابت‌پذیری را افزایش دهیم و برنامه‌هایی که ما داریم در سه محور باید پیگیری شود. یکی کاهش هزینه‌های تولید است که در کشور ما بالا است و جهت گیری‌های خوبی شده است تا این هزینه‌ها کاهش

اقتصاد ایران

رئیس سازمان مقررات و ارتباطات رادیویی مطرح کرد

هشدار به تالیا

خاطره وطن خواه

نتیجه مشخص نیست. او در رابطه با اینکه گفته می‌شود تعرفه سیم‌کارت اپراتور دوم همانند تعرفه تالیا است، گفت: این بحث مطرح است اما چون تالیا اپراتور نیست و پیمانکار شرکت مخابراتی محسوب می‌شود نیازمند بررسی دقیق‌تری در این رابطه است.

■ تالیا نتوانست

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی در بخش دیگری از گفت‌وگوی مطبوعاتی خود با اشاره به افزایش دامنه فعالیت شرکت تالیا گفت: شرکت تالیا قرار بود در یک دوره زمانی مشخص دو میلیون تلفن اعتباری واگذار کند. او افزود: شرکت مخابرات معتقد است اگر تالیا بخواهد با همین سرعت زمانی سیم‌کارت واگذار کند، چند سال طول می‌کشد. خسروی با بیان اینکه براساس بند ۱۲۴ قانون برنامه سوم توسعه شرکت مخابرات کار واگذاری سیم‌کارت‌های اعتباری را به شرکت تالیا واگذار کرده است، گفت: شرکت تالیا نتوانسته به وظایف خود در این مدت عمل کند. به همین دلیل قصد داریم در کمیسسیون تنظیم مقررات به این وضعیت رسیدگی کنیم. او افزود: در تمام دنیا اپراتورها می‌توانند در کنار prepaid Post paid نیز واگذار کنند که این کار در ایران به پیمانکار واگذار شده است. خسروی تصریح کرد: اما اگر تالیا نتوانست به وظیفه خود عمل کند، نمی‌شود که مردم را از این سرویس محروم کنیم تا بخش خصوصی زمین نخورد. خسروی معتقد است

هزینه بالای سرمایه‌گذاری از حساب ذخیره

پیدا کند. از جمله کارهای خوبی که توسط مجلس انجام شده است بررسی موانع سرمایه‌گذاری است. نکته بعد نقدینگی کم شرکت‌های ما است که به نظر من این امر دو دلیل دارد یکی این بوده است که صنایع ما از قدیم عادت کرده‌اند که به منابع خارج از سهامدار دقت بکنند. باید این اصلاح کرد و به هر صورت یکی از راهکارهای افزایش نقدینگی این است که تسهیلاتی که بانک‌ها در اختیار بخش قرار می‌دهند از نظر نرخ سود کاهش پیدا کند که این کار در حال انجام است. از طرفی این کاهش کافی نیست. کاهش نرخ سود وقتی موثر است که همراه با سیاست انبساطی بانک باشد یعنی اگر نرخ سود را کاهش دهیم و از طرفی بانک‌ها اقتصاد عمل کنند اینها نقیض یکدیگر است. ولی نکته این کار باید فرهنگ‌سازی شود تا شرکت‌ها به منابع سهامداران‌شان توجه کنند. این یک حسن مهم دارد. این حسن این است که با توجه به اینکه در عرصه فعالیت اقتصادی و به دلیل سودآوری کم بخش صنعت منابعی که در بخش صنعت ایجاد می‌شود بیرون نرود و در همان بخش صنعت بماند و متعاقباً مشکلات کمبود نقدینگی حل شود. نکته سوم هم این است که ساختار تولید ما از لحاظ تکنولوژی فرسوده است و بایستی در این ساختار فناوری‌های نوین تزریق شود. البته ما قانون بازسازی و روزآمد کردن صنایع را داریم که به نظر من اجرای آن ضعیف است.

■ **اگر بخواهیم صنایع موجود را از لحاظ وسعت و نیز نوع محصولات تقسیم‌بندی کنیم، توجه دولت نهم بیشتر به کدام نوع از صنایع است.**
ما در مرحله کنونی دو بخش صنعت را از لحاظ مقیاس تولید مدنظر قرار داده‌ایم با توجه به مصوبه دولت که در آردآم گذشته به تصویب رسید و جهت‌گیری ایجاد اشتغال مورد توجه قرار گرفت و نه جهت‌گیری تولید و ارزش افزوده، بدین ترتیب توسعه بنگاه‌های کوچک زودبازده مورد توجه قرار گرفته. البته از لحاظ ایجاد اشتغال این جهت‌گیری بسیار خوبی است اما شما می‌دانید که عمدتاً ارزش افزوده توسط بنگاه‌های بزرگ ایجاد می‌شود. مطالعات ما در وزارت صنایع نشان می‌دهد که ۹۰ درصد ارزش افزوده بخش صنعت در ایران متعلق به صنایع بزرگ است. بنابراین ما بایستی این دو جریان را با هم جلو ببریم، یعنی اشتغال را از طریق بنگاه‌های کوچک پیش ببریم اما در این راستا نباید صنایع بزرگ را فراموش کنیم چون فراموشی شرکت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ باعث می‌شود ارزش افزوده بخش کاهش پیدا کند. وقتی ارزش افزوده کم شود سودآوری کم می‌شود و آن موقع ظرفیت تولید کم می‌شود. ظرفیت تولید که کم شد متعاقباً اشتغال هم تحت تأثیر قرار می‌گیرد و آن موقع اهدافی که ما می‌خواستیم از طریق صنایع کوچک به آن برسیم ضربه می‌خورد. بنابراین باید توجه کنیم ضمن اینکه مصوبه دولت را در رابطه با صنایع کوچک جلو می‌بریم سرمایه‌گذاری‌هایی که به واسطه تشویق دولت ایجاد شده است از تسهیلات حساب ذخیره اولویت استفاده نکرده‌اند به فراموشی سپرده نشود و روی زمین نماند. بینبند وقتی بخش زیادی از منابع بانکی به سمت صنایع کوچک بروند آن موقع

گفت: از طرفی باید گزارشی نیز در رابطه با دلایل انجام ندادن این کار در سازمان در سال گذشته تهیه و به کمیسسیون ارائه کنیم. او همچنین در مورد بحث VOIP گفت: این بحث در مقوله ترمیمش ضررهای کلان اقتصادی به کشور وارد می‌کند و به اعتماد من سالانه حدود ۵۰ تا ۶۰ میلیون دلار به اقتصاد ضربه می‌زند؛ از طرفی ضررهای امنیتی نیز دارد، زیرا نظارتی برکار آن انجام نمی‌گیرد و ضررهای امنیتی که از ترمیمش به کشور وارد می‌شود، بسیار مهم و قابل اهمیت‌تر از ضرر اقتصادی آن است و مراکز امنیتی کشور هم بر روی این قضیه جدی شدند. وی درباره علل به نتیجه نرسیدن آئین‌نامه مربوط به VOIP تصریح کرد: دروازه‌های بین‌المللی، باید در دست دولت باشد و قابلیت انجام آن و قوانینی که باید برای آن تدوین شود، بسیار گسترده است؛ اگر قرار است یک یون و دروازه‌ها دولتی باشد، در این میان ارائه آن از سوی اپراتور، مفهومی نخواهد داشت؛ صحبت‌هایی که در این زمینه انجام شده و همه بر آن اتفاق نظر دارند این است که خودمخابرات ایران (شبکه زیرساخت کشور) اگر می‌تواند، باید نسبت به ارائه آن اقدام کند و یا برای این موضوع پیمانکار بگیرد. رئیس سازمان تنظیم مقررات در ادامه با تأیید این که این آئین‌نامه هنوز به تصویب نرسیده است، گفت: قرار بود این موضوع در دستور کار کمیسون قرار گیرد اما در حال حاضر هستیم که این موضوع را از دستور کار خارج کرده و به متولی اصلی آن در کشور که مشخص است ارجاع دهیم. وی با اشاره به تشکیل کمیته‌هایی با عنوان کمیته بهینه‌سازی ارتباطات بین‌الملل در شرکت مخابرات ایران که در رابطه با قاچاق مکالمات فعالیت می‌کنند، گفت: این کمیته از فعالیت یکسری مراکز غیرمجاز با هماهنگی قوه قضائیه و مراکز دیگر جلوگیری می‌کند. متأسفانه در چند ماه اخیر این کمیته به دلایل اتفاقاتی که رخ داده، به حالت تعلیق درآمد اما با جلساتی که هفته گذشته با مقامات قضایی، امنیتی و مخابراتی داشتیم، امیدواریم این کمیته فعال شود و این بحث به صورت اصولی حل شود.

■ انحصارات اپراتور کیش

محمود خسروی در بخش دیگری از گفت‌وگوی مطبوعاتی خود با خبرنگاران در پاسخ به سئوالات متعدد خبرنگاران در رابطه با تمذید قرارداد اپراتور کیش خاطرنشان ساخت: متأسفانه پروانه اپراتور کیش به هر دلیلی سال گذشته تمدید شد. اما ما در تلاش هستیم که در این رابطه با آنها وارد مذاکره شویم. او افزود: در این زمینه جلساتی با هم با مسئولان اپراتور کیش برگزار شده است. معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات میزان بدعی اپراتور کیش به شرکت مخابرات رایش از ۶ میلیارد تومان ذکر کرد و افزود: تنها راه این است که اپراتور اول و دوم در کیش هم فعال شوند اپراتور کیش هم با شرکت مخابرات همکاری کند. خسروی خاطرنشان کرد: تا زمانی که انحصار باشد نه مشتری از خدمات راضی است و نه حاکمیت می‌تواند بر آن اعمال مقررات است.

سال گذشته از این مجموعه توانسته‌ایم سه هزار و ۱۰۰ طرح را راه‌اندازی کنیم که نسبت به سال قبل این روند ۱/۵ درصد رشد داشته است ولی از سوی دیگر ورودی ما به حوضچه‌ای که گفتیم زیاد شده است و علتش هم تسهیلاتی است که دولت در اختیار قرار می‌دهد یعنی تقاضا و میزان درخواست مجوز افزایش پیدا کرده است. ما الان انباشتی که در طرح‌های در دست ساخت وساز داریم چیزی در حدود ۱۲۵۰ طرح است که این ناشی از نگاه دولت است و نشان می‌دهد که اگر دولت مشوقی را برای تولید ایجاد کند آمادگی مردم بالا است و ما در سال جاری باید رقم بیشتری را راه‌اندازی کنیم. فکر می‌کنم اگر بانک‌ها به تعهدشان در ارائه این تسهیلات عمل کنند مردم هم آمادگی فعالیت را دارند. ■ **از طرح‌های سال پیش ۱۵۰ طرح هم از صنایع بزرگ بودند، سرشونت اینها به کجا انجامید؟**

ما در رابطه با صنایع بزرگ مشکل داریم و مشکل عمده‌ای که داریم این است که ممکن است رغبت بخش خصوصی در توجه به صنایع بزرگ به واسطه ارائه تسهیلات به صنایع کوچک کم شود. ما همانند همه دنیا باید حداقل ۳۰ تا ۳۵ درصد منابع بانکی را در اختیار طرح‌های بزرگ‌مان قرار دهیم. ما الان این کار را نمی‌توانیم انجام دهیم و اگر هم انجام دهیم با دشواری‌های زیادی انجام می‌گیرد. الان حدود ۹۳ یا ۹۴ درصد طرح‌های در دست اقدام از صنایع کوچک است و ما باید این مشکل را حل کنیم و اگر این کار را نداشته‌ایم نتوانیم سرمایه‌گذاری قدرتمندی و قابلیت کارزار کنیم با شکل دهیم. ■ **مورد دیگری که می‌خواهم به آن بپردازم بحث کاهش نرخ سود تسهیلات است. به نظر جنابعالی اثر واقعی کاهش نرخ سود تسهیلات بر سرمایه‌گذاری در بخش صنعت به چه میزان است؟**

کاهش نرخ سود به تنهایی کافی نیست و نمی‌توانیم به صورت مطلق بگوییم خوب یا بد است و در کنار چند شاخص دیگر بحث در مورد آن معنی پیدا می‌کند. یکی که بسیار مهم است نرخ سپرده‌گذاری مردم در بانک است و بحث دیگر تورم است. اگر به تورم و نرخ سپرده‌گذاری نگاه نکنیم صرفاً کاهش نرخ سود اثربخش نیست. شما اگر همزمان با کاهش نرخ تسهیلات شروع کنید و کاهش نرخ سپرده‌گذاری را هم شروع کنید اتفاقی که می‌افتد این است که پرداختی برای تسهیلات صورت نمی‌گیرد چون بانک سپرده‌ای ندارد و پول مردم کار می‌کند و اگر این دو شاخص به صورت همزمان کاهش پیدا کند اثر واقعی نخواهند داشت. از یک طرف اگر شما نرخ تورمی داشته باشید که غیرمعقول باشد و نرخ تسهیلات را کاهش دهید رانت ایجاد می‌شود و فسادانگیز است و نکته مهم‌تر این است که این کاهش بر نرخ تسهیلات حساب ذخیره ارزی تأثیر می‌گذارد. به نظر من این چهار پارامتر باید دیده شود. ■ **خب حالا این چهار پارامتر در کاهش نرخ تسهیلات بانک‌ها با چه دیده شده‌اند؟**
من مطالعه و گزارشی را ندیده‌ام که هر چهار مورد در آن لحاظ شده باشد ولی چون از سابق دیدگاه‌ها تولیدکننده‌ها و سرمایه‌گذاران این بود که نرخ سود بالا است فکر می‌کنم این کاهش برایشان جالب باشد. ما در این

سال سوم و چهارم شماره ۸۰۶

ادامه تفسیر اقتصادی

سال‌ها است که در این کشور هر اقدام عملی و یا هر اظهارنظر علمی برای فرار از تخطئه شدن ابتدا باید به صفت غیرسیاسی بودن معرفی شود و از طرف دیگر نیز برای انتخه کردن هر نظریه یا هر پیشنهاد اولین دلیل و استدلال نوشته آن به سیاسی بودن شده است. عجیب آنکه این ترفند یا برجسب در اغلب موارد گره‌گشا و کارساز بوده است. نگارنده مایل است این بحث را صرفاً در حوزه اقتصاد دنبال کند و در حد مختصر بدان بپردازد. مباحث اولیه علم اقتصاد که در اکثر کتب اقتصادی به‌عنوان تعاریف بدان پرداخته می‌شود علم اقتصاد را به دو بخش اقتصاد «اثباتی» و اقتصاد «دستوری» تقسیم می‌کنند. در حوزه اقتصاد اثباتی متغیرها و شاخص‌های اقتصادی آن‌گونه که هستند مورد تجزیه و تحلیل و توصیف قرار می‌گیرند. در این حوزه سخن از چگونه بودن شاخص‌ها و روابط میان آنها است. با اندکی تسامح تنها اظهارنظر در این حوزه را می‌توان غیرسیاسی تلقی کرد. در حوزه اقتصاد دستوری متغیرها و شاخص‌های اقتصادی آن‌گونه که باید باشند و اکنون نیستند مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرند. اظهارنظر در این حوزه الزاماً سیاسی است. حال با توجه به این تعریف ابتدایی هر گاه محقق و صاحب‌نظری در حوزه اقتصاد، سیاستی یا برنامه‌ای که توسط دولت به اجرا گذاشته شده است را مورد نقد و بررسی قرار می‌دهد به طور قطع از پیش برای خود چارچوب پذیرفته‌شده و مطلوبی که در نظر گرفته است و براساس این چارچوب از نقصان یا انحراف در طراحی یا اجرای سیاست سخن به میان می‌آورد و در نتیجه اظهارنظر ارائه شده در حوزه اقتصاد دستوری است و بالااجاب باید آن را سیاسی تلقی کرد. صاحب‌نظری که برای خویش کمال فعالیت‌های سیاسی را در اقتصاد طرح نموده و وضعیت ایده‌آلی برای سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و مکانیسم‌های اجرایی در نظر نداشته باشد هیچ‌گاه قادر نخواهد بود به نقد و ارزیابی سیاست‌های یک دولت بپردازد. قرار گرفتن در حوزه اقتصاد دستوری و سخن از پایدها و ناپایدها، در سیاست‌گذاری‌ها و اجرا، لاجرم در حوزه «فعالیت‌های سیاسی» است و هرکس که در این وادی می‌گردد الزاماً کار سیاسی انجام می‌دهد. بدیهی است که کار سیاسی مبتنی بر علم و دانش و کارشناسی لازم در همه حوزه‌ها اجتناب‌ناپذیر است. از نظر نگارنده هر اقدام عملی و نظری که برای بهبود اداره امور جامعه به صورت علمی و سرگشاده صورت پذیرد یک کار سیاسی است. هر چند کار سیاسی برخورد را از طریق از فعالیت‌ها است که سمت حادکنری آن فعالیت‌های حزبی و سمت حداقلی آن کوشش‌های فردی برای اثربخشی در جامعه است. شاعری که با اشعار خویش، فیلسازی که با ساختن فیلم، دانشجویی که با فعالیت در تشکل‌های دانشجویی و . . در جهت آگاهی‌بخشی، روشنگری، تعلیم اولی و مبانی بهتر زینت کوشمی می‌کنند از این حوزه خارج نیستند. در حوزه اقتصاد سیاسی بودن اجتناب‌ناپذیر است زیرا نمی‌توان بدون داشتن وضعیت ایده‌آل و چارچوب پذیرفته شده برای اهداف و فعالیت‌ها به نقد و ارزیابی سیاست‌های اقتصادی دولت پرداخت. در نتیجه هر اقتصاددانی که پای عرصه اظهارنظر عمومی می‌گذارد و با انتشار نامه، نوشتن مقاله و ایراد خطابه سیاست دولت را نقد می‌کند و برای بهبود اوضاع اقتصاد کشور ارائه طریق می‌کند به «کار سیاسی» پرداخته است. طبیعی است که چون زیوساخت‌های فکری و دیدگاه‌های افراد با یکدیگر متفاوت است، تفاوت‌هایی در نقطه‌نظرات ارائه شده دیده می‌شود. بدیهی است هر چه دامنه این حضور گسترده‌تر و عمیق‌تر باشد، سیاسی بودن آن نمود بیشتری می‌یابد. یکی از مشکلات حال حاضر و گذشته کشور ما در این نکته نهفته است که سیاسی بودن و یا کار سیاسی کردن به صورت یک رفتار یا کارکرد غیرعلمی، غیرکارشناسی و نامطلوب معرفی شده است و در نتیجه شأن بسیاری از افراد اجل از این شده است که به این وادی پای بگذارند. از منظر دیگری ضرورت توجه به این نکته را یادآور می‌شود. در کلیه سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در تمامی دولت‌های گذشته و حال یکی از ایراداتی که ترجیح‌بند همه موافقان و مخالفان دولت‌ها بوده است، ناهماهنگی و عدم انسجام میان مدیران اقتصادی کشور بوده است. همه بر این نکته اذعان دارند که حداقل کشور مسئولین وارتخانه‌های اقتصادی وزارت اقتصاد، وزارت بازرگانی، وزارت صنایع، سازمان مدیریت و بانک مرکزی به هم‌نظری و هماهنگی وجود داشته باشد و چون طی سال‌های گذشته این هماهنگی وجود نداشته است اقتصاد ما وضعیت مطلوبی نداشته و ندارد. ستوال اساسی این است که مدیران اقتصادی کشور چه زمانی و در کجا باید به همفکری و هم‌نظری لازم دست یابند؟ آیا پس از پذیرش مسئولیت باید با یکدیگر و دیدگاه‌ها آشنا شوند؟ آیا در بارمان و کشور بپردازند؟ چه میزان سرمایه مادی و معنوی باید هزینه شود تا در یک دولت هماهنگی حاصل شود و پس از چهار هشتاد سال دولت‌های ایران افراد جدید و بدون مسئولیت باید به هم‌نظری با یکدیگر سکای اداره و قانونگذاری را بر عهده بگیرند؟تجربه دنیا چیست؟ در کشورهای دیگر این هم‌نظری و همفکری کجا و چگونه حاصل می‌شود؟در کدام کشور توسعه یافته‌ست‌های سیاسی و پست‌های حرفه‌ای را از هم فاسیک نکرده‌اند؟ در کدام کشور توسعه یافته‌ست‌های سیاسی توسط افراد غیرهماهنگ و غیرهمفکر اداره می‌شوند؟ لازم است کشور را به هم‌نظری و هماهنگی از راه رسیدن به دولت‌های اخلاقی و قانونگذاران که پیش تعیین شده را داشته باشند. بدون این زمینه‌سازی‌ها امکان ایجاد بهبود مداوم در امور اقتصادی کشور میسر نیست. انجام این مهم نیز کار سیاسی می‌طبد، تزوطلبی و افتادن در تله کسانی که به دنبال امتیزه کردن صاحب‌نظران و دلسوزان کشور هستند و انگ «سیاسی بودن» را در این کشور به صورت تابو معرفی می‌کنند، چاره کار نیست.